

P9_TA(2024)0299

Zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 23 kwietnia 2024 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (COM(2023)0533 – C9-0338/2023 – 2023/0323(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

(C/2025/3726)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2023)0533),
  - uwzględniając art. 294 ust. 2 oraz art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C9-0338/2023),
  - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 17 stycznia 2024 r. ⁽¹⁾,
  - uwzględniając opinię Komitetu Regionów z 31 stycznia 2024 r. ⁽²⁾,
  - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rynku Wewnętrznego i Ochrony Konsumentów (A9-0156/2024),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
  2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
  3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, a także parlamentom narodowym.

⁽¹⁾ Dz.U. C, C/2024/2101, 26.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2101/oj>

⁽²⁾ Dz.U. C, C/2024/1980, 18.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1980/oj>

P9_TC1-COD(2023)0323

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 23 kwietnia 2024 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/... w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych**(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W ramach rynku wewnętrznego większość towarów i usług dostarczanych jest przez podmioty gospodarcze innym podmiotom gospodarczym oraz organom publicznym na zasadzie odroczenia płatności, zgodnie z którą dostawca pozostawia swojemu klientowi czas na zapłacenie faktury, w terminie uzgodnionym przez strony, określonym w fakturze dostawcy lub przewidzianym przez prawo.
- (2) Wiele płatności w transakcjach handlowych między podmiotami gospodarczymi lub między podmiotami gospodarczymi a organami publicznymi dokonywanych jest po terminie uzgodnionym w umowie lub określonym w ogólnych warunkach handlowych lub w prawie, **mimo że towary zostały dostarczone lub usługi – wykonane. [Popr. 1]**
- (3) Opóźnienia w płatnościach **i płatności odroczone tak, że przekraczają terminy przewidziane prawem**, mają bezpośredni wpływ na płynność i przewidywalność przepływów środków pieniężnych, przez co zwiększają zapotrzebowanie na kapitał obrotowy i **utrudniają przedsiębiorstwu dostęp do finansowania zewnętrznego, obniżają rentowność, gdy wierzyciel musi uzyskać finansowanie zewnętrzne z powodu opóźnień w płatnościach**. Wpływa to negatywnie na konkurencyjność, zmniejsza produktywność, prowadzi do zwolnień z pracy, zwiększa prawdopodobieństwo niewypłacalności i upadłości oraz stanowi jedną z głównych przeszkód w rozwoju, **również z uwagi na to, że inflacja zmniejsza realną wartość kredytów w czasie**. Szkodliwe skutki opóźnień w płatnościach rozciągają się na całe łańcuchy dostaw, ponieważ opóźnienia te są często przenoszone na dostawców. Te negatywne konsekwencje w dużym stopniu dotyczą małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), **a zwłaszcza mikroprzedsiębiorstwa**, które są zależne od regularnych i przewidywalnych przepływów środków pieniężnych. Dla gospodarki unijnej opóźnienia w płatnościach stanowią zatem problem ze względu na ich negatywne konsekwencje gospodarcze i społeczne. **Ryzyko takich negatywnych skutków znacznie wzrasta w okresach spowolnienia gospodarczego, kiedy uzyskanie dostępu do finansowania jest trudniejsze. [Popr. 2]**
- (4) Chociaż ułatwienia w ramach sądowego dochodzenia roszczeń związanych z opóźnieniami w płatnościach przewidziano już w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 805/2004 ⁽²⁾, (WE) nr 1896/2006 ⁽³⁾, (WE) nr 861/2007 ⁽⁴⁾ oraz (UE) nr 1215/2012 ⁽⁵⁾, to aby zniechęcić do opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, konieczne jest ustanowienie przepisów uzupełniających.

⁽¹⁾ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 805/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 15).⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz.U. L 399 z 30.12.2006, s. 1).⁽⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 861/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 1).⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1).

- (5) Przedsiębiorstwa powinny mieć możliwość prowadzenia swojej działalności na rynku wewnętrznym na warunkach zapewniających, by operacje transgraniczne nie pociągały za sobą większego ryzyka niż sprzedaż krajowa. Jeśli istniałyby zasadniczo różne zasady stosowane do operacji krajowych i transgranicznych, mogłoby dojść do zakłócenia konkurencji.
- (6) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE⁽⁶⁾ ustanawia przepisy dotyczące zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych. W 2019 r. Parlament Europejski wskazał szereg niedociągnięć tej dyrektywy. W strategii MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy⁽⁷⁾ wezwano do zapewnienia MŚP środowiska wolnego od opóźnień w płatnościach oraz skuteczniejszego egzekwowania dyrektywy 2011/7/UE. W 2021 r. w opinii platformy ds. dostosowania się do wymogów przyszłości zwrócono uwagę na zagadnienia, które mają kluczowy charakter przy wdrażaniu tej dyrektywy. Główne niedociągnięcia wskazane w tych inicjatywach dotyczą: niejednoznacznych przepisów w odniesieniu do „rażącej nieuczciwości” dotyczących terminów płatności w transakcjach między przedsiębiorstwami, nieuczciwych praktyk w zakresie płatności oraz terminów dotyczących procedur przyjęcia i weryfikacji; zryczałtowanej rekompensaty; asymetrii między przepisami dotyczącymi warunków przedsiębiorstwami w transakcjach między organami administracji a przedsiębiorstwami oraz w transakcjach między przedsiębiorstwami; braku maksymalnego terminu płatności w przypadku transakcji handlowych między przedsiębiorstwami; **asymetrii w sile przetargowej między dużymi i potężniejszymi dłużnikami a małymi wierzycielami**; braku monitorowania zgodności i egzekwowania prawa; braku narzędzi służących do zwalczania asymetrii informacji; narzędzi dla wierzycieli umożliwiających im podjęcie działań wobec dłużników oraz braku synergii z ramami zamówień publicznych. [Popr. 3]
- (7) W celu wyeliminowania tych niedociągnięć należy zastąpić dyrektywę 2011/7/UE.
- (8) Należy wprowadzić przepisy zapobiegające opóźnieniom w płatnościach w transakcjach handlowych, obejmujących odpłatną dostawę towarów lub odpłatne świadczenie usług, bez względu na to, czy są one realizowane między przedsiębiorcami czy między przedsiębiorcami a instytucjami/podmiotami zamawiającymi, jeżeli te instytucje/podmioty są dłużnikami, biorąc pod uwagę fakt, że wskazane instytucje/podmioty zamawiające dokonują znacznych płatności na rzecz przedsiębiorstw.
- (9) Zamówienia publiczne na roboty budowlane oraz roboty budowlane i inżynierijno-budowlane bardzo często objęte są nadmiernie długimi terminami płatności i wiążą się z opóźnieniami w płatnościach. Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zatem zastosowanie także do takich zamówień.
- (9a) Różnorodność kulturowa, zapisana w art. 167 TFUE, musi być chroniona, a gospodarcze sektory kultury mają specyficzne cechy, w szczególności powolność rotacji w handlu książkami.** [Popr. 92]
- (10) Z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia powinny zostać wyłączone transakcje z udziałem konsumentów, płatności stanowiące odszkodowanie, ~~w tym płatności zakładów ubezpieczeń~~, oraz zobowiązania do zapłaty, które mogą zostać anulowane, odroczone lub uchylone w ramach postępowania upadłościowego lub restrukturyzacyjnego lub w związku z nimi, w tym postępowania dotyczącego restrukturyzacji zapobiegawczej, o którym mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023⁽⁸⁾. **Niniejsze rozporządzenie powinno jednak obejmować płatności dokonywane w ramach realizacji zobowiązań wynikających z umów ubezpieczenia. W zakresie niniejszego rozporządzenia powinny wchodzić w szczególności płatności dokonywane z tytułu transakcji między zakładami ubezpieczeń a przedsiębiorstwami w zamian za dostawę towarów lub świadczenie usług za wynagrodzeniem, w tym jako rekompensata dla innych osób trzecich.** [Popr. 4]
- (11) Opóźnienia w płatnościach stanowią naruszenie postanowień umowy, które jest korzystne finansowo dla dłużników z uwagi na naliczanie niskich lub zerowych odsetek za opóźnienia w płatnościach lub powolne procedury ściągania należności. W celu odwrócenia tej tendencji i zniechęcenia do opóźnień w płatnościach konieczna jest więc zdecydowana zmiana w kierunku kultury szybkich płatności, w której wszelkie zapisy uniemożliwiające naliczanie odsetek za opóźnienia w płatnościach są nieważne. W związku z tym umowne terminy płatności należy ograniczyć do 30 dni kalendarzowych zarówno w transakcjach między przedsiębiorstwami, jak i między organami administracji a przedsiębiorstwami, w których to transakcjach dłużnikiem jest organ publiczny. **Zmiana ta jest również konieczna, by zmniejszyć wpływ tzw. „czynnika strachu”, który dotyka mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa, gdy większe przedsiębiorstwa są im winne pieniądze, i który często skłania takich wierzycieli do akceptowania dłuższych terminów płatności, niż by im odpowiadały, w zamian za obietnicę przyszłych zamówień. Jednocześnie przedsiębiorstwom należy zapewnić dodatkową elastyczność, tak aby mogły korzystać ze swobody zawierania umów i negocjować dłuższe terminy płatności do 60 dni kalendarzowych. Wydłużony termin płatności powinien być możliwy, jeżeli przynosi korzyści i wierzycielowi, i dłużnikowi. W tym kontekście przydatnym narzędziem w skracaniu terminu płatności może również być fakturowanie elektroniczne, gdyż umożliwia wierzycielom udokumentowanie daty otrzymania faktury w razie ewentualnych wątpliwości lub sporów.** [Popr. 5]

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz.U. L 48 z 23.2.2011, s. 1).

⁽⁷⁾ COM(2020) 103 final.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniająca dyrektywę (UE) 2017/1132 (Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 18).

- (11a) *W tym kontekście konieczne jest uznanie istnienia pewnych modeli biznesowych i praktyk branżowych w sektorze detalicznym, które mają na celu utrzymanie nieco dłuższych terminów płatności. Ponieważ praktyki te odzwierciedlają niską rotację i sezonowość niektórych kategorii produktów, a także wyjątkowe cykle funkcjonowania niektórych wolno rotujących dóbr kultury, takich jak zabawki, biżuteria, sprzęt sportowy lub książki, oraz przynoszą obopólne korzyści wierzycielom i dłużnikom, dobrze byłoby zapewnić w tej kwestii ograniczoną elastyczność, aby umawiające się strony mogły korzystać z terminu płatności wynoszącego maksymalnie 120 dni kalendarzowych.* [Popr. 6]
- (12) Procedury przyjęcia lub weryfikacji przeprowadzane w celu ustalenia, czy dostarczane towary lub świadczone usługi są zgodne z wymogami umowy, a także weryfikacja poprawności i zgodności faktury są **bardzo przydatnymi narzędziami w wielu transakcjach handlowych, w szczególności służą ochronie interesów sprzedawcy i zapobiegają zbędnym sporom prawnym między stronami umowy. Niniejsze rozporządzenie nie ma na celu ograniczenia stosowania tych narzędzi. Procedury te są jednak** często wykorzystywane do celowego przedłużania terminu płatności. **W kontekście wyznaczenia terminu płatności** włączenie ich do umowy powinno być zatem obiektywnie uzasadnione szczególnym charakterem lub szczególnymi elementami danej umowy ⁽⁹⁾. Uwzględnienie takiej procedury przyjęcia lub weryfikacji w umowie powinno być zatem możliwe tylko wtedy, gdy możliwość taka została, w stosownych przypadkach, przewidziana w przepisach krajowych ze względu na szczególny charakter towarów lub usług. Aby zapobiec wykorzystywaniu procedury przyjęcia lub weryfikacji do przedłużania terminu płatności, w umowie powinny zostać jasno określone szczegółowe ustalenia dotyczące takiej procedury, takie jak czas jej trwania. W tym samym celu dłużnik powinien rozpocząć procedurę przyjęcia lub weryfikacji niezwłocznie po otrzymaniu od wierzyciela towarów lub usług będących przedmiotem transakcji handlowej, niezależnie od tego, czy wierzyciel wystawił fakturę lub równoważne wezwanie do zapłaty. Aby osiągnięcie celów niniejszego rozporządzenia nie zostało zagrożone, należy określić maksymalny czas trwania procedury przyjęcia lub weryfikacji **do celów wyznaczenia terminu płatności.** [Popr. 7]
- (13) Niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla krótszych terminów, które mogą być przewidziane w prawie krajowym i które są korzystniejsze dla wierzyciela.
- (14) Znaczącą rolę w poprawie terminowości realizacji płatności mogą odgrywać zamówienia publiczne. Należy zatem zwiększyć synergię między polityką i przepisami dotyczącymi zamówień publicznych a celami w zakresie szybkich płatności. Właściwa w przypadku publicznych robót budowlanych podwykonawcy często nie otrzymują płatności od głównego wykonawcy w terminie, nawet jeśli instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające dokonały płatności wynikających z umowy na rzecz głównego wykonawcy, co potencjalnie tworzy szkodliwy efekt domina w łańcuchu dostaw. W związku z tym właściwe jest, aby wykonawcy przedstawiali instytucjom zamawiającym i podmiotom zamawiającym dowody realizacji płatności na rzecz swoich bezpośrednich podwykonawców.
- (15) Z myślą o zapewnieniu spójności przepisów Unii do celów niniejszego rozporządzenia powinny mieć zastosowanie definicje „instytucji zamawiających” i „podmiotów zamawiających” zawarte w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE ⁽¹⁰⁾, 2014/24/UE ⁽¹¹⁾, 2014/25/UE ⁽¹²⁾ oraz 2009/81/WE ⁽¹³⁾.
- (16) Odsetki za opóźnienia w płatnościach powinny być naliczane za każdy dzień jako odsetki proste. Odsetki za opóźnienia w płatnościach stanowią dodatek do należności. Uznaje się, że dłużnik wykonał swoje zobowiązania dopiero w chwili otrzymania przez wierzyciela płatności należności wraz z odpowiednimi odsetkami i zryczałtowaną rekompensatą. Kwota odsetek za opóźnienia w płatnościach powinna być naliczana do chwili zapłaty należności wierzycielowi.

⁽⁹⁾ Wyrok z dnia 20 października 2022 r., BFF Finance Iberia SAU/Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León (Dz.U. C 53 z 15.2.2021, s. 19), C-585/20, EU:C:2022:806, pkt 53.

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 1).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁽¹²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

⁽¹³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz.U. L 216 z 20.8.2009, s. 76).

- (17) Wierzyciel nie powinien mieć możliwości zrzeczenia się prawa do uzyskania odsetek za opóźnienia w płatnościach, ponieważ odsetki takie pełnią dwojaką funkcję: stanowią część rekompensaty za szkodę poniesioną przez wierzyciela z powodu opóźnienia oraz są karą dla dłużnika za naruszenie postanowień umowy. Aby ułatwić wierzycielowi otrzymanie odsetek i rekompensaty w przypadku opóźnienia w płatnościach, prawo wierzyciela do ich uzyskania powinno być automatyczne, z wyjątkiem sytuacji, gdy opóźnienie takie nie wynika z winy dłużnika.
- (18) Aby zniechęcić do opóźnień w płatnościach, konieczna jest uczciwa rekompensata za ponoszone przez wierzyciela koszty odzyskiwania należności w związku z opóźnieniami w płatnościach. Koszty te powinny obejmować odzyskiwanie kosztów administracyjnych oraz rekompensatę za koszty wewnętrzne poniesione z powodu opóźnień w płatnościach, **powinny być dostosowane do wartości faktur, których dotyczą opóźnienia**, i powinny być połączone z odsetkami za opóźnienia w płatnościach w odniesieniu do każdej transakcji handlowej, której dotyczyło takie opóźnienie, zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości⁽¹⁴⁾. Stała kwota minimalna rekompensaty za koszty odzyskiwania należności powinna zostać ustalona bez uszczerbku dla przepisów krajowych, zgodnie z którymi sąd krajowy może przyznać wierzycielowi rekompensatę za każdą dodatkową szkodę powstałą w związku z opóźnieniem w płatnościach dłużnika. [Popr. 8]
- (18a) *Niniejsze rozporządzenie stoi na straży swobody umów oraz stosowania art. 16 Karty praw podstawowych dotyczącego wolności prowadzenia działalności gospodarczej. W tym celu pozostawia ono umawiającym się stronom wybór stosunków umownych, jak również rodzaju umowy i jej warunków. Wybór spośród różnych rodzajów umów, w tym umów konsygnacyjnych, w przypadku których faktura jest wystawiana w uzgodnionym terminie po dostawie towarów, nie jest w żaden sposób ograniczony. W przypadku umów konsygnacyjnych lub innych podobnych rodzajów umów terminy określone w niniejszym rozporządzeniu powinny mieć zastosowanie po otrzymaniu faktury. Ponieważ niniejsze rozporządzenie kładzie nacisk na termin płatności po wystawieniu faktury, przyczyniając się w ten sposób do ogólnej poprawy kultury płatności, i jedynie gwarantuje, że ustalenia co do terminu płatności nie będą nadużywać swobody zawierania umów ze szkodą dla wierzyciela, strony powinny mieć możliwość korzystania ze swobody zawierania umów i z przyzwolenia na preferowany przez nie rodzaj umowy.* [Popr. 9]
- (19) Należy przewidzieć możliwość dokonywania płatności w ratach lub płatności rozłożonych w czasie. Każda poszczególna płatność rozłożona na raty lub rozłożona w czasie powinna być jednak dokonywana na uzgodnionych warunkach i z zastrzeżeniem przepisów dotyczących opóźnień w płatnościach określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- (20) Oprócz stałej kwoty na pokrycie wewnętrznych kosztów odzyskiwania należności wierzyciele powinni być także upoważnieni do rekompensaty pozostałych kosztów odzyskiwania należności, które ponoszą z powodu opóźnień w płatnościach dłużnika. Do tych kosztów zalicza się na przykład koszty poniesione przez wierzyciela w związku ze skorzystaniem z usług prawnika lub firmy windykacyjnej.
- (21) Należy zapobiegać nadużywaniu swobody zawierania umów na niekorzyść wierzyciela. W konsekwencji w przypadku gdy klauzula zawarta w umowie lub dana praktyka dotyczące daty lub terminu płatności, płatności odsetek za opóźnienia w płatnościach lub stopy procentowej takich odsetek lub rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, powodujące wydłużenie czasu trwania procedury przyjęcia lub weryfikacji ~~lub celowe opóźnienie~~ momentu wysłania faktury lub uniemożliwienie jej wysłania są niezgodne z niniejszym rozporządzeniem, należy je uznać za nieważne **i w każdych okolicznościach zakazane. W tym samym duchu należy również zakazać pewnych praktyk prowadzących do nadużycia swobody zawierania umów ze szkodą dla wierzyciela. Dłużnik nie może uniemożliwiać lub ograniczać przelewu wierzytelności na rzecz osób trzecich ani korzystania przez wierzyciela z nakazu zapłaty wydanego przez sąd.** [Popr. 10]
- (22) W celu wzmocnienia działań mających na celu zapobieganie nadużywaniu swobody zawierania umów ze szkodą dla wierzyciela organizacje oficjalnie uznane za reprezentujące wierzycieli lub organizacje, które mają uzasadniony interes w reprezentowaniu przedsiębiorstw, powinny mieć możliwość wszczynania postępowań przed sądami krajowymi lub organami administracji w celu zapobiegania opóźnieniom w płatnościach **oraz położenia kresu warunkom umów i praktykom, które są nieważne.** [Popr. 11]
- (23) Aby zagwarantować pełną spłatę należności, należy zapewnić, aby sprzedawca mógł zastrzec własność towarów do czasu zapłaty ich ceny w całości, jeśli między nabywcą a sprzedawcą przed dostawą towarów wyraźnie została uzgodniona klauzula zastrzeżenia własności. **Aby uwzględnić specyfikę niektórych towarów charakteryzujących się powolną rotacją, sprzedawcy mogą również stosować metodę zachowania tytułu własności i udzielać swoim nabywcom rozszerzonego kredytu w sposób, który pozostaje zgodny z niniejszym rozporządzeniem, na przykład w ramach sprzedaży konsygnacyjnej.** [Popr. 12]

⁽¹⁴⁾ Wyrok z dnia 20 października 2022 r., BFF Finance Iberia SAU/Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León, C-585/20, ECLI:EU:C:2022:806.

- (24) W celu zapewnienia prawidłowego stosowania niniejszego rozporządzenia należy zapewnić przejrzystość w zakresie określonych w nim praw i obowiązków. W celu zapewnienia stosowania prawidłowych stóp procentowych odsetek ważne jest, aby państwa członkowskie i Komisja podawały je do publicznej wiadomości. **Aby przyczynić się do osiągnięcia celu niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny rozpowszechniać wśród przedsiębiorstw wiedzę o środkach zaradczych dostępnych w razie opóźnień w płatnościach za pomocą publikacji i kampanii oraz wspierać rozpowszechnianie dobrych praktyk.** [Popr. 13]
- (25) Kary za opóźnienia w płatnościach mogą działać odstrasżająco jedynie wtedy, gdy towarzyszą im szybkie i skuteczne dla wierzyciela procedury ściągania należności. W związku z tym ~~dla wszystkich wierzycieli mających siedzibę w Unii~~ **powinny być dostępne procedury szybkiego odzyskiwania należności w przypadku roszczeń bezspornych** **powinny być dostępne dla wszystkich wierzycieli mających siedzibę w Unii zgodnie z zasadą niedyskryminacji określoną w art. 18 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”).** [Popr. 14]
- (26) Aby ułatwić osiąganie zgodności z niniejszym rozporządzeniem i zapewnić taką zgodność, państwa członkowskie powinny wyznaczyć **niezależne** organy odpowiedzialne za jego egzekwowanie, które mają wykonywać swoje obowiązki i zadania w sposób obiektywny i sprawiedliwy oraz mają zapewniać równe traktowanie przedsiębiorstw prywatnych i organów publicznych. Organy te powinny prowadzić dochodzenia z własnej inicjatywy, podejmować działania w odpowiedzi na skargi, **również skargi lub zgłoszenia anonimowe**, i być uprawnione między innymi do nakładania kar i regularnego publikowania swoich decyzji. Ponadto w celu skuteczniejszego egzekwowania przepisów państwa członkowskie powinny ~~w miarę możliwości~~ **korzystać z narzędzi cyfrowych, aby ułatwić ten proces. Komisja powinna oceniać, jak organy egzekwowania prawa wykonują zadania powierzone im na mocy niniejszego rozporządzenia.** [Popr. 15]
- (27) Aby zapewnić łatwe i dostępne środki dochodzenia roszczeń, państwa członkowskie powinny zachęcać do dobrowolnego stosowania skutecznych i niezależnych alternatywnych mechanizmów rozwiązywania sporów dotyczących płatności w transakcjach handlowych. **Państwa członkowskie mogłyby wyznaczyć swoje izby handlowo-przemysłowe na organy odpowiedzialne za alternatywne metody rozwiązywania sporów, pod warunkiem że będą one mogły wykazać się bezstronnością i niezależnością od stron. Ponieważ strony mogą przystępować do negocjacji w celu osiągnięcia ugody w sprawie długów, które są przedmiotem sporu, ugody takie mogą dotyczyć korekty roszczeń odsetkowych i roszczeń o rekompensatę, pod warunkiem że będą one zgodne z zasadami sprawiedliwości i nie będą w nieuzasadniony sposób działać na niekorzyść wierzyciela.** [Popr. 16]
- (27a) Ze względu na potrzebę zwiększenia przejrzystości i odpowiedzialności w transakcjach handlowych oraz zgodnie z celami promowania odpowiedzialnego zarządzania finansami i uczciwych praktyk biznesowych konieczne jest wprowadzenie szczególnych obowiązków sprawozdawczych dla instytucji zamawiających, zgodnie z tym, o czym mowa w art. 2 ust. 1 dyrektywy 2014/24/UE. Instytucje zamawiające powinny co roku składać sprawozdania na temat swoich praktyk płatniczych i dostarczać w nich szczegółowych informacji na temat terminowości dokonywanych przez nie płatności. Ustrukturyzowane podejście do sprawozdawczości jest niezbędne, by zwiększyć przejrzystość praktyk płatniczych i pomóc w identyfikowaniu obszarów, w których potrzebne są usprawnienia. Obowiązek sprawozdawczy powinien obejmować ujawnianie kwot w euro wypłaconych w różnych ramach czasowych po terminie płatności określonym w niniejszym rozporządzeniu. Szczegółowe sprawozdania powinny obejmować klasyfikację płatności dokonanych w okresach od 1 do 30 dni, 31–60 dni, 61–90 dni i po upływie 90 dni od wyznaczonego terminu płatności. W sprawozdaniu powinien się też znaleźć średni czas, który upływał do zapłaty faktury. Aby informacje te były wykorzystywane nie tylko do celów zgodności regulacyjnej, ale także służyły za narzędzie kontroli publicznej i zachęcały do stosowania najlepszych praktyk w zakresie dyscypliny płatniczej, sprawozdania te powinny być udostępniane publicznie i przedkładane w formie elektronicznej właściwemu organowi egzekwowania prawa w państwach członkowskich. [Popr. 17]
- (28) Faktury są równoznaczne z wezwaniami do zapłaty i są ważnymi dokumentami w łańcuchu transakcji związanych z dostawami towarów i świadczeniem usług, między innymi do celów ustalenia terminów płatności. Należy promować systemy dające pewność prawa w odniesieniu do dokładnej daty otrzymywania faktur przez dłużników, w tym w dziedzinie fakturowania elektronicznego, w przypadku którego otrzymanie faktury mogłoby być uzupełnione wygenerowaniem elektronicznego materiału dowodowego **i mogłoby pomóc w skuteczniejszym wywiązywaniu się z obowiązków w zakresie VAT**, co jest częściowo regulowane przepisami dotyczącymi fakturowania zawartymi w dyrektywie 2006/112/WE Rady ⁽¹⁵⁾ i dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/55/UE ⁽¹⁶⁾. [Popr. 18]

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/55/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych (Dz.U. L 133 z 6.5.2014, s. 1).

- (28a) Stopniowe wprowadzenie obowiązkowego fakturowania elektronicznego może przyczynić się do skrócenia czasu płatności, zwiększenia kontroli nad płatnościami i zachęcenia MŚP do transformacji cyfrowej. Władze krajowe powinny wspierać MŚP poprzez zapewnienie odpowiedniej infrastruktury i wsparcia. [Popr. 19]
- (29) Skuteczny dostęp przedsiębiorstw, a zwłaszcza **mikroprzedsiębiorstw oraz** małych i średnich przedsiębiorstw, do szkoleń z zakresu zarządzania wierzytelnościami, **włącznie z usługami finansowymi**, i wiedzy finansowej może mieć znaczący wpływ na zmniejszenie opóźnień w płatnościach, utrzymanie optymalnych przepływów środków pieniężnych, zmniejszenie ryzyka niewykonania zobowiązań i zwiększenie potencjału wzrostu. Niemniej jednak **mikroprzedsiębiorstwa oraz** małe i średnie przedsiębiorstwa często nie są w stanie zainwestować w takie szkolenia, przy czym niewiele jest obecnie dostępnych szkoleń i materiałów szkoleniowych koncentrujących się na poszerzaniu wiedzy takich przedsiębiorstw na temat zarządzania wierzytelnościami i fakturami. W związku z tym należy przewidzieć, że państwa członkowskie powinny zapewnić **mikroprzedsiębiorstwom i** MŚP dostępność i możliwość korzystania ze szkoleń z zakresu **narzędzi zarządzania fakturami**, zarządzania wierzytelnościami, **z uwzględnieniem faktoringu**, i wiedzy finansowej, w tym dotyczących korzystania z narzędzi cyfrowych w celu terminowego dokonywania płatności **oraz usług finansowych**. [Popr. 20]
- (29a) Ze względu na ogromny wpływ praktyk polegających na opóźnieniach w płatnościach na środowisko gospodarcze Unii Europejskiej, w trosce o wsparcie przejrzystości, zgodności i najlepszych praktyk Komisja powinna ustanowić europejskie Centrum Monitorowania Opóźnień w Płatnościach (zwane dalej „Centrum”). Centrum powinno być filarem monitorowania, analizy i wymiany spostrzeżeń na temat zachowań płatniczych w całej Unii, a jego podstawową funkcją powinno być monitorowanie praktyk dotyczących zarówno terminowych, jak i opóźnionych płatności, gromadzenie i rozpowszechnianie wiedzy fachowej, identyfikowanie najlepszych i potencjalnie szkodliwych praktyk oraz ocena skuteczności organów egzekwowania prawa w ich rolach regulacyjnych. Centrum powinno koncentrować się na udzielaniu Komisji stałego doradztwa i wiedzy fachowej o kluczowym znaczeniu dla zrozumienia i kształtowania praktyk w zakresie płatności i opóźnień w płatnościach w Unii. Aby ułatwić kompleksowe monitorowanie i skuteczne funkcjonowanie, państwa członkowskie powinny przekazywać Centrum istotne informacje, w tym wykazy towarów i usług podlegających szczególnym procedurom płatniczym, zagregowane dane dotyczące odpowiednich artykułów oraz szczegółowe informacje dotyczące środków i wyników egzekwowania prawa. Centrum, któremu przewodniczyłaby Komisja i w skład którego wchodziłaby zrównoważona reprezentacja ekspertów i zainteresowanych stron, powinno wydawać roczne sprawozdania, opinie i uwagi dotyczące wdrażania i egzekwowania niniejszego rozporządzenia. Wyniki jego działań powinny odzwierciedlać stan praktyk płatniczych oraz zawierać wytyczne i zalecenia dotyczące zwiększenia skuteczności i sprawiedliwości ram regulacyjnych regulujących opóźnienia w płatnościach. [Popr. 21]
- (29b) Aby ocenić i zapewnić skuteczność niniejszego rozporządzenia, Komisja powinna wszechstronnie oceniać jego wdrożenie i skutki w drodze kompleksowego sprawozdania. Biorąc pod uwagę dynamiczny charakter transakcji handlowych i zmieniające się warunki rynkowe, takie sprawozdanie powinno się stać kluczowym narzędziem w zrozumieniu skuteczności rozporządzenia i w identyfikowaniu obszarów wymagających udoskonalenia. Komisja, w oparciu o ustalenia zawarte w sprawozdaniu, powinna być przygotowana do dołączenia do niego wniosku ustawodawczego, jeżeli zostanie to uznane za konieczne i właściwe, a przy tym zadbać o to, by rozporządzenie pozostało adekwatne, skuteczne i dostosowane do celu, jakim jest promowanie uczciwych i skutecznych praktyk płatniczych w Unii. W związku z tym po czterech latach od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a następnie co trzy lata, Komisja powinna przedkładać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym zapewni przejrzystość, oceni postępy i dokona niezbędnych dostosowań do rozporządzenia. W sprawozdaniu należy przeanalizować wpływ zakresu niniejszego rozporządzenia, koncentrując się na jego wpływie na poszczególne sektory i na poszczególne modele biznesowe, oraz przedstawić spostrzeżenia dotyczące tego, w jaki sposób rozporządzenie wpływa na różne konteksty handlowe. W sprawozdaniu należy ocenić wpływ wdrożonych środków, zwłaszcza tych związanych z terminami płatności, na zwiększenie przepływu środków pieniężnych i płynności na rynku, aby rzucić światło na praktyczną skuteczność tych środków w poprawie dynamiki finansowej. W sprawozdaniu należy również ocenić skuteczność organów egzekwowania prawa w zapewnianiu zgodności z przepisami i w rozwiązywaniu trudności związanych z płatnościami. Dodatkowym aspektem sprawozdania powinna być ocena potencjalnych korzyści wynikających z wprowadzenia ogólnounijnego fakturowania elektronicznego oraz jego roli w skróceniu terminów płatności. Aby ułatwić tę kompleksową ocenę, państwa członkowskie powinny przekazywać Komisji niezbędne informacje, w tym szczegółowe informacje na temat działań w zakresie egzekwowania prawa i ich wyników. Sprawozdanie powinno również zawierać ocenę ogólnego wpływu niniejszego rozporządzenia na transakcje handlowe oraz ocenę skuteczności europejskiego Centrum Monitorowania Opóźnień w Płatnościach w śledzeniu praktyk w zakresie płatności w UE. [Popr. 22]

- (30) Niektóre przepisy niniejszego rozporządzenia powiązane są z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633⁽¹⁷⁾. Związek między dyrektywą 2011/7/UE a dyrektywą (UE) 2019/633 wyjaśniono w motywach 17 i 18 oraz w art. 3 ust. 1 dyrektywy (UE) 2019/633. Ponieważ niniejsze rozporządzenie zastępuje dyrektywę 2011/7/UE, nie powinno ono mieć wpływu na przepisy określone w dyrektywie (UE) 2019/633, w tym na przepisy mające zastosowanie do płatności dokonywanych w kontekście programu dla szkół⁽¹⁸⁾, umów dotyczących podziału wartości⁽¹⁹⁾ i niektórych płatności przy sprzedaży winogron, moszczu i wina w zbiornikach w sektorze wina⁽²⁰⁾, ~~z wyjątkiem terminów mających zastosowanie do maksymalnych terminów płatności dotyczących dostaw produktów innych niż łatwo psujące się produkty rolne i spożywcze~~. Niniejsze rozporządzenie nie uniemożliwia jednak państwom członkowskim wprowadzenia lub utrzymania przepisów krajowych mających zastosowanie w sektorze rolno-spożywczym, przewidujących bardziej rygorystyczne warunki płatności lub inny sposób obliczania terminów płatności, a także korzystniejszy dla wierzyciela termin początkowy oraz korzystniejsze procedury weryfikacji i przyjęcia dla dostawców produktów rolnych i spożywczych. [Popr. 23]
- (31) Celem niniejszego rozporządzenia jest zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, aby zapewnić właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, wspierając tym samym konkurencyjność przedsiębiorstw, a w szczególności **mikroprzedsiębiorstw i MŚP**. Państwa członkowskie nie mogą w wystarczającym stopniu osiągnąć tych celów, ponieważ wprowadzenie rozwiązań krajowych prawdopodobnie doprowadziłoby do braku jednolitych przepisów, fragmentacji jednolitego rynku i wyższych kosztów dla przedsiębiorstw prowadzących handel transgraniczny. Tym samym lepsze osiągnięcie tych celów jest możliwe na poziomie Unii. Unia może zatem ~~przyjąć środki~~ **podjąć działania** zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną we wspomnianym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów. [Popr. 24]
- (32) Aby zapewnić wszystkim zainteresowanym podmiotom wystarczającą ilość czasu na wprowadzenie rozwiązań niezbędnych do zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem, jego stosowanie należy odroczyć. Aby zapewnić lepszą ochronę wierzycieli, transakcje handlowe, które mają zostać opłacone po dacie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, powinny jednak podlegać jego przepisom, nawet jeśli odpowiednia umowa została podpisana przed datą rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, **W przypadku mikrojednostek, które borykają się z największymi wyzwaniami w zakresie przepływów pieniężnych, zastosowanie niniejszego rozporządzenia w sytuacjach, gdy są one dłużnikami, powinno zostać odroczone o dalszych 12 miesięcy**, [Popr. 25]

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zakres stosowania

-1. Celem niniejszego rozporządzenia jest zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, aby zapewnić właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, wspierając tym samym konkurencyjność przedsiębiorstw, a w szczególności MŚP. [Popr. 26]

1. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do płatności dokonywanych w ramach transakcji między przedsiębiorstwami lub w ramach transakcji między przedsiębiorstwami a organami publicznymi, w przypadku których dłużnikiem jest organ publiczny, które prowadzą do dostawy towarów lub świadczenia usług za wynagrodzeniem („transakcje handlowe”).

2. Dostawa towarów lub świadczenie usług, o których mowa w ust. 1, obejmuje projektowanie i wykonywanie zamówień publicznych na roboty budowlane, robót budowlanych oraz robót inżynieryjno-budowlanych.

3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do następujących płatności:

- a) płatności z tytułu transakcji z udziałem konsumentów;
- b) płatności stanowiących odszkodowanie, ~~w tym płatności dokonywanych przez zakłady ubezpieczeń~~; [Popr. 27]

⁽¹⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych (Dz.U. L 111 z 25.4.2019, s. 59).

⁽¹⁸⁾ Art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

⁽¹⁹⁾ Art. 172a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

⁽²⁰⁾ Art. 147a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

- c) płatności wynikających z zobowiązań, które mogą zostać anulowane, odroczone lub uchylone w ramach postępowania upadłościowego lub restrukturyzacyjnego lub w związku z nimi, w tym postępowania dotyczącego restrukturyzacji zapobiegawczej, o którym mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 ⁽²¹⁾.
- ca) **płatności wynikających z zakupów, sprzedaży, dostaw, prowizji lub czynności agencji przyczyniających się do produkcji książek, a także za dostawę papieru i innych materiałów eksploatacyjnych przeznaczonych do drukowania, oprawiania lub publikowania książek – z uwagi na ich szczególną pozycję jako wolno rotujących produktów związanych z kulturą – w przypadku których warunki płatności określa się w drodze porozumienia między zainteresowanymi stronami.** [Popr. 109]

Niezależnie od lit. b) niniejsze rozporządzenie obejmuje płatności dokonywane w ramach realizacji zobowiązań wynikających z umów ubezpieczenia. [Popr. 28]

4. ~~Z wyjątkiem art. 3 ust. 1~~ Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na przepisy określone w dyrektywie (UE) 2019/633. [Popr. 29]

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) **„transakcje handlowe” oznaczają transakcje między przedsiębiorstwami lub między przedsiębiorstwami a organami publicznymi, które prowadzą do dostawy towarów lub wykonania usług za wynagrodzeniem;** [Popr. 30]
- 1) „przedsiębiorstwo” oznacza każdą organizację, niezależnie od jej formy i sposobu finansowania, prowadzącą niezależną działalność gospodarczą lub zawodową;
- 2) „organ publiczny” oznacza każdą instytucję zamawiającą w rozumieniu art. 6 ust. 1 dyrektywy 2014/23/UE, art. 2 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2014/24/UE lub art. 3 ust. 1 dyrektywy 2014/25/UE, **niezależnie od przedmiotu lub wartości umowy;** [Popr. 31]
- 3) „opóźnienia w płatnościach” oznaczają płatności **należnej kwoty**, które nie zostały dokonane w umownym lub ustawowym terminie płatności, jak określono w art. 3; [Popr. 32]
- 4) „należność” oznacza kwotę, która powinna być zostać zapłacona w umownym lub ustawowym terminie płatności, jak określono w art. 3, obejmującą także mające zastosowanie podatki, cła, opłaty lub koszty wymienione na fakturze lub w równoważnym wezwaniu do zapłaty;
- 5) „tytuł wykonawczy” oznacza każdą decyzję, każdy wyrok lub każdy nakaz zapłaty wydane przez sąd lub inny właściwy organ, w drodze aktu prywatnego lub innego wydanego dokumentu, w tym również takie, które są tymczasowo wykonalne, niezależnie od tego, czy dotyczą płatności natychmiastowej czy w ratach, pozwalające wierzycielowi na dochodzenie swoich roszczeń względem dłużnika w drodze przymusowej egzekucji;
- 6) „zastrzeżenie własności” oznacza porozumienie umowne, zgodnie z którym sprzedawca pozostaje właścicielem danego towaru do czasu zapłaty jego ceny w całości;
- 7) „procedura przyjęcia lub weryfikacji” oznacza procedurę mającą na celu ustalenie, czy dostarczone towary lub świadczone usługi są zgodne z wymogami umowy, **oraz weryfikację poprawności faktury i jej zgodności z tymi wymogami;** [Popr. 33]
- 8) „dłużnik” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną lub każdy organ publiczny, które są winne zapłatę za dostarczony **bądź pozostały do dostarczenia** towar lub świadczoną **bądź pozostałą do świadczenia** usługę; [Popr. 34]
- 9) „wierzyciel” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną ~~lub każdy organ publiczny~~, które dostarczyły – **lub są zobowiązane do dostarczenia** – towary dłużnikowi lub świadczyły – **lub są zobowiązane do świadczenia** – usługi na rzecz dłużnika; [Popr. 25]
- 9a) **„duże przedsiębiorstwo” oznacza jednostkę w rozumieniu art. 3 pkt 4 dyrektywy 2013/34/UE;** [Popr. 36]
- 9b) **„towary wolno rotujące” oznaczają towary pozostające u sprzedawcy detalicznego przez średnio ponad 60 dni od faktycznej dostawy przez producenta lub hurtownika do ostatecznej sprzedaży detalicznej;** [Popr. 37]

⁽²¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowania dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniająca dyrektywę (UE) 2017/1132 (Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 18).

- 9c) „towary sezonowe” oznaczają towary, na które popyt regularnie znacząco wzrasta w pewnych okresach lub porach roku; [Popr. 38]
- 9d) „łańcuch książek” oznacza wszystkie podmioty i wszystkich dostawców uczestniczących w procesie produkcji i wprowadzania do obrotu książek w formie papierowej lub cyfrowej, a w szczególności podmioty działające w branży książek (autor, wydawca, drukarnia, dystrybutor, księgarnia) oraz ich dostawców. [Popr. 94]

Artykuł 3

Terminy płatności

1. W transakcjach handlowych termin płatności nie może przekraczać 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania przez dłużnika faktury lub równoważnego wezwania do zapłaty, pod warunkiem że dłużnik otrzymał towary lub usługi zgodnie z porozumieniem umownym. **W przypadku gdy data otrzymania faktury lub równoważnego wezwania do zapłaty nie jest pewna, termin płatności nie może przekraczać 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania towarów lub usług.** Okres ten ma zastosowanie zarówno do transakcji między przedsiębiorstwami, jak i do transakcji między organami publicznymi a przedsiębiorstwami. ~~Ten sam termin płatności ma również zastosowanie do regularnych i nieregularnych dostaw produktów rolnych i spożywczych innych niż łatwo psujące się produkty rolne i spożywcze, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) pkt (i) tiret drugie i art. 3 ust. 1 lit. a) pkt (ii) tiret drugie dyrektywy (UE) 2019/633, chyba że państwa członkowskie przewidują krótszy termin płatności za takie produkty.~~ [Popr. 39]

1a. W transakcjach handlowych między przedsiębiorstwami termin płatności, o którym mowa w ust. 1, może zostać przedłużony do 60 dni kalendarzowych, o ile zostało to wyraźnie uzgodnione w umowie. [Popr. 40]

1b. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 termin płatności w transakcjach między przedsiębiorstwami dotyczących zakupu towarów wolno rotujących lub sezonowych może zostać wydłużony do maksymalnie 120 dni kalendarzowych od daty otrzymania przez dłużnika faktury lub równoważnego wezwania do zapłaty, pod warunkiem że dłużnik otrzymał towary.

Przed datą rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja przyjmie i opublikuje dokumentację zawierającą wytyczne techniczne dotyczące praktycznych szczegółów stosowania niniejszego ustępu w odniesieniu do towarów objętych definicją towarów wolno rotujących zawartą w art. 2 pkt 9b oraz definicją towarów sezonowych zawartą w art. 2 pkt 9c. Taka dokumentacja zawierająca wytyczne techniczne musi się odnosić w szczególności do rozbieżnych praktyk płatniczych wprowadzanych przez różne podmioty gospodarcze, powodujących ryzyko fragmentacji rynku wewnętrznego.[Popr. 41]

2. Procedurę przyjęcia lub weryfikacji, **za pomocą której potwierdza się zgodność towarów lub usług z umową**, można przewidzieć w prawie krajowym ~~w wyjątkowych przypadkach i tylko wtedy~~, gdy jest to absolutnie konieczne ze względu na szczególny charakter towarów lub usług. W takim przypadku w umowie należy określić szczegółowe ustalenia dotyczące procedury przyjęcia lub weryfikacji, w tym czas jej trwania. [Popr. 42]

3. W przypadku gdy zgodnie z ust. 2 w umowie przewidziano procedurę przyjęcia lub weryfikacji **do celów niniejszego rozporządzenia**, maksymalny czas trwania tej procedury nie może przekraczać 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania przez dłużnika towarów lub usług, nawet jeśli dostawę takich towarów lub świadczenie takich usług realizuje się przed wystawieniem faktury lub równoważnego wezwania do zapłaty. W takim przypadku dłużnik zobowiązany jest rozpocząć procedurę przyjęcia lub weryfikacji niezwłocznie po otrzymaniu od wierzyciela towarów lub usług będących przedmiotem transakcji handlowej. Termin płatności nie może przekraczać 30 dni kalendarzowych od ~~przeprowadzenia zakończenia~~ takiej procedury **lub od otrzymania faktury lub równoważnego wezwania do zapłaty, jeżeli otrzymanie faktury lub wezwania do zapłaty następuje później.** [Popr. 43]

4. Termin płatności określony w ust. 1, **1a i 1b** jest maksymalnym terminem płatności i pozostaje bez uszczerbku dla krótszego terminu, który może być przewidziany w prawie krajowym. [Popr. 44]

4a. Państwa członkowskie wprowadzają odpowiednie środki w celu poprawy praktyk płatniczych organów publicznych wobec przedsiębiorstw. W związku z tym państwa członkowskie rozważają wprowadzenie środków zapewniających, aby przedsiębiorstwo będące wierzycielem w rozumieniu art. 2 pkt 9 mogło na wniosek skierowany do organu publicznego, który nie zapłacił należnej kwoty w maksymalnym terminie płatności określonym w ust. 1, potrącić należną kwotę od wszelkich zaległych kwot wierzyciela wobec tego organu publicznego. [Popr. 45]

Artykuł 4

Płatności na rzecz podwykonawców w zamówieniach publicznych

1. W przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane objętych zakresem dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE i 2009/81/WE⁽²²⁾ wykonawcy przedstawiają instytucjom zamawiającym lub podmiotom zamawiającym w rozumieniu tych dyrektyw dowód na to, że w stosownych przypadkach dokonali płatności na rzecz swoich bezpośrednich podwykonawców zaangażowanych w realizację zamówienia w terminach i na warunkach określonych w niniejszym rozporządzeniu. Dowód taki może mieć formę pisemnego oświadczenia wykonawcy i wykonawca zobowiązany jest przedłożyć taki dowód instytucji zamawiającej lub podmiotowi zamawiającemu przed wystosowaniem wezwania do zapłaty lub najpóźniej wraz z nim.
2. W przypadku gdy instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający nie otrzymały dowodu, o którym mowa w ust. 1, lub powzięły informacje o opóźnieniach w płatnościach głównego wykonawcy na rzecz jego bezpośrednich podwykonawców, instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający niezwłocznie powiadamiają o tym organ egzekwowania prawa swojego państwa członkowskiego.

Artykuł 5

Odsetki za opóźnienia w płatnościach

1. W przypadku opóźnień w płatnościach dłużnik ~~jest zobowiązany do zapłaty odsetek~~ **placi wierzycielowi odsetki** za opóźnienia w płatnościach, z wyjątkiem sytuacji, gdy dłużnik nie ponosi odpowiedzialności za takie opóźnienia. **[Popr. 46]**
2. Odsetki za opóźnienia w płatnościach są automatycznie należne od dłużnika na rzecz wierzyciela bez konieczności wysyłania przez wierzyciela upomnienia, w przypadku gdy spełnione są następujące warunki:
  - a) wierzyciel wypełnił swoje zobowiązania umowne i zobowiązania przewidziane przez prawo;
  - b) dłużnik otrzymał fakturę lub równoważne wezwanie do zapłaty;
  - c) wierzyciel nie otrzymał należności wskazanej na fakturze lub w równoważnym wezwaniu do zapłaty w umownym lub ustawowym terminie płatności, jak określono w art. 3.
3. Wierzyciel nie może zrzec się prawa do uzyskania odsetek za opóźnienia w płatnościach **w przypadku, gdy dłużnik jest organem publicznym lub dużym przedsiębiorstwem. [Popr. 47]**
4. Data otrzymania faktury lub równoważnego wezwania do zapłaty nie podlega porozumieniu umownemu między dłużnikiem a wierzycielem.
5. Dłużnik przekazuje wierzycielowi wszelkie istotne informacje w celu zapewnienia, aby faktura lub równoważne wezwanie do zapłaty wystawione przez wierzyciela zostały przyjęte i przetworzone przez dłużnika niezwłocznie po ich otrzymaniu.
6. W przypadku gdy spełnione są warunki określone w ust. 2, naliczanie odsetek za opóźnienia w płatnościach rozpoczyna się ~~z chwilą wystąpienia tego z poniższych zdarzeń, które nastąpi jako ostatnie:~~ **od dnia następującego po upływie umownego lub ustawowego terminu płatności i zgodnie z art. 3.**
  - a) ~~otrzymania przez dłużnika faktury lub równoważnego wezwania do zapłaty;~~
  - b) ~~otrzymania przez dłużnika towarów lub usług. [Popr. 48]~~
7. Odsetki za opóźnienia w płatnościach są naliczane do chwili, **aż wierzyciel otrzyma zapłatę** ~~zapłaty~~ należności. **[Popr. 49]**

Artykuł 6

Stopa procentowa odsetek za opóźnienia w płatnościach

1. Wysokość odsetek za opóźnienia w płatnościach jest równa stopie referencyjnej powiększonej o 8 punktów procentowych.
2. Państwa członkowskie, których walutą jest euro, zapewniają, aby wysokość stopy referencyjnej odpowiadała wysokości jednej z poniższych stóp procentowych:
  - a) stopy procentowej stosowanej przez Europejski Bank Centralny do jego podstawowych operacji refinansujących;
  - b) krańcowej stopy procentowej wynikającej z procedur przetargu o zmiennej stopie procentowej stosowanej do ostatnich podstawowych operacji refinansujących Europejskiego Banku Centralnego.

⁽²²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE.

3. W państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, stopą referencyjną jest stopa procentowa ustalana przez ich krajowy bank centralny.
4. Stopa referencyjna w pierwszym półroczu danego roku jest równa stopie obowiązującej w dniu 1 stycznia tego roku. Stopa referencyjna w drugim półroczu danego roku jest równa stopie obowiązującej w dniu 1 lipca tego roku.

Artykuł 7

Harmonogramy płatności

W przypadku gdy płatność dokonywana jest w ratach na podstawie harmonogramów i którakolwiek z rat nie zostanie zapłacona w uzgodnionym terminie, odsetki za opóźnienia w płatnościach, o których mowa w art. 5, naliczane są wyłącznie na podstawie zaległych kwot. Wypłaca się także rekompensatę zgodnie z art. 8.

Artykuł 8

Rekompensata za koszty odzyskiwania należności

1. W przypadku gdy odsetki za opóźnienia w płatnościach stają się wymagalne zgodnie z art. 5, ryczałtowa rekompensata za koszty odzyskiwania należności jest automatycznie należna od dłużnika na rzecz wierzyciela, a wysokość takiej rekompensaty równa jest stałej kwocie 50 EUR za każdą pojedynczą transakcję handlową **o wartości od 0 do 1 500 EUR, 100 EUR za każdą pojedynczą transakcję handlową o wartości od 1 501 do 15 000 EUR oraz 150 EUR za każdą pojedynczą transakcję handlową powyżej 15 000 EUR.** [Popr. 50]
2. Ryczałtowa rekompensata, o której mowa w ust. 1, jest wymagalna od dłużnika na rzecz wierzyciela ~~bez konieczności wysyłania upomnienia~~ jako rekompensata za koszty odzyskiwania należności poniesione przez wierzyciela. [Popr. 51]
3. Wierzyciel nie może zrzec się prawa do uzyskania ryczałtowej rekompensaty określonej w ust. 1 **w przypadku, gdy dłużnik jest organem publicznym lub dużym przedsiębiorstwem.** [Popr. 52]
4. Oprócz ryczałtowej rekompensaty, o której mowa w ust. 1, wierzyciel jest uprawniony do uzyskania od dłużnika rozsądnej rekompensaty za wszelkie koszty odzyskiwania należności przekraczające kwotę tej ryczałtowej rekompensaty, poniesione z powodu opóźnień w płatnościach dłużnika.
5. Niniejszy artykuł stosuje się bez uszczerbku dla praw wierzyciela do otrzymania wszelkich innych rekompensat.

Artykuł 9

~~Nieważne warunki~~ Zakaz stosowania niektórych warunków umów i ~~praktyk~~ [Popr. 53]

1. Następujące warunki umów i praktyki uznaje się za nieważne **i są one w każdych okolicznościach zakazane:** [Popr. 54]
  - a) ustalenie terminu płatności z naruszeniem art. 3;
  - b) wyłączenie lub ograniczenie prawa wierzyciela do uzyskania odsetek za opóźnienia w płatnościach, o których mowa w art. 5, lub prawa do uzyskania rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, o której mowa w art. 8;
  - ba) **wyłączenie lub ograniczenie prawa wierzyciela do:**
    - (i) **dokonania cesji kredytu na rzecz osób trzecich w celu uzyskania dostępu do usług finansowania;**
    - (ii) **skorzystania z nakazu zapłaty wydanego przez sąd;** [Popr. 55]
  - c) przedłużenie czasu trwania procedury przyjęcia lub weryfikacji poza termin określony w art. 3 ust. 3;
  - d) ~~celowe opóźnianie lub uniemożliwianie~~ **lub odraczanie wysłania faktury; przez dłużnika;** [Popr. 56]
  - da) **zakazywanie, wykluczanie lub ograniczanie cesji wierzytelności na rzecz właściwej instytucji finansowej;** [Popr. 57]
  - db) **korzystanie ze sposobów płatności zmieniających warunki płatności.** [Popr. 58]

2. Państwa członkowskie zapewniają adekwatne i skuteczne środki, aby zakończyć stosowanie warunków umów i praktyk, o których mowa w ust. 1.
3. Środki, o których mowa w ust. 2, obejmują możliwość wszczynania postępowania przed sądami lub przed właściwymi organami administracji przez organizacje oficjalnie uznane za reprezentujące wierzycieli lub organizacje, które mają uzasadniony interes w reprezentowaniu przedsiębiorstw.

Artykuł 10

Zastrzeżenie własności

Wierzyciel zachowuje prawo własności do towarów do czasu zapłaty ich ceny w całości, jeżeli dłużnik i wierzyciel wyraźnie uzgodnili zastrzeżenie własności przed dostawą towarów.

Artykuł 11

Przejrzystość i rozpowszechnianie wiedzy [Popr. 59]

1. Państwa członkowskie zapewniają przejrzystość w odniesieniu do praw i obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu, w tym przez podawanie do wiadomości publicznej mającej zastosowanie stopy procentowej odsetek za opóźnienia w płatnościach.
  2. Komisja publicznie udostępnia w internecie informacje na temat aktualnych stóp procentowych odsetek za opóźnienia w płatnościach, które mają zastosowanie w państwach członkowskich.
- 2a. W stosownych przypadkach państwa członkowskie wykorzystują profesjonalne publikacje, kampanie promocyjne lub wszelkie inne skuteczne środki, by upowszechniać wśród przedsiębiorstw wiedzę o środkach zaradczych w przypadku opóźnień w płatnościach. [Popr. 60]**

Artykuł 12

Procedura odzyskiwania należności w przypadku roszczeń bezspornych

1. Wierzyciele uzyskują tytuł wykonawczy, w tym w ramach procedury przyspieszonej i niezależnie od kwoty długu, w ciągu ~~90~~**60** dni kalendarzowych od wniesienia pozwu lub wniosku do sądu lub innego właściwego organu, pod warunkiem że dług i procedura nie są kwestionowane. [Popr. 61]
2. Przy obliczaniu terminu, o którym mowa w ust. 1, nie uwzględnia się:
  - a) czasu na dostarczenie dokumentów;
  - b) wszelkich opóźnień spowodowanych przez wierzyciela.
3. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla przepisów rozporządzenia (WE) **nr 1896/2006 oraz rozporządzenia (WE) nr 861/2007**~~1896/2006~~. [Popr. 62]

Artykuł 13

Organy egzekwowania prawa

1. Każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden organ odpowiedzialny za egzekwowanie niniejszego rozporządzenia („organ egzekwowania prawa”) i **bez zbędnej zwłoki powiadamia o nim Komisję. Państwa członkowskie zapewniają tym organom odpowiednie zasoby kadrowe, techniczne i finansowe do wykonywania zadań i efektywnego egzekwowania przysługujących im uprawnień. [Popr. 63]**
- 1a. Organy egzekwowania prawa są niezależne od innych organów publicznych, w tym organów uczestniczących w procedurach udzielania zamówień publicznych. [Popr. 64]**
2. W stosownych przypadkach organy egzekwowania prawa wprowadzają **wyważone** środki niezbędne do zapewnienia przestrzegania terminów płatności. [Popr. 65]

3. Organy egzekwowania prawa skutecznie współpracują ze sobą oraz z Komisją i udzielają sobie wzajemnej pomocy w postępowaniach wyjaśniających mających wymiar transgraniczny. **Komisja ułatwia skuteczną współpracę organów egzekwowania prawa.** [Popr. 66]

3a. Organy egzekwowania prawa udostępniają publicznie zbiorcze informacje dotyczące liczby skarg wniesionych na przedsiębiorstwa i organy publiczne w związku z naruszeniem art. 3 niniejszego rozporządzenia. [Popr. 67]

4. Organy egzekwowania prawa koordynują swoje działania z innymi organami odpowiedzialnymi za egzekwowanie innych przepisów unijnych lub krajowych, w tym w ramach obowiązków w zakresie wymiany informacji.

5. **W stosownych przypadkach** organy egzekwowania prawa przekazują otrzymane skargi dotyczące opóźnień w płatnościach w sektorze rolnym i spożywczym właściwym organom egzekwowania prawa na podstawie dyrektywy (UE) 2019/633. [Popr. 68]

5a. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla przepisów rozporządzeń (WE) nr 805/2004, (WE) nr 1896/2006, (WE) nr 861/2007 oraz (UE) nr 1215/2012. [Popr. 69]

Artykuł 14

Uprawnienia organów egzekwowania prawa

1. Organy egzekwowania prawa dysponują zasobami **kadrowymi, finansowymi i technicznymi** i wiedzą fachową niezbędnymi do **skutecznego** wykonywania swoich obowiązków i mają następujące uprawnienia: [Popr. 70]

- a) uprawnienie do wszczynania i prowadzenia postępowań wyjaśniających z inicjatywy własnej lub na podstawie skargi;
- b) uprawnienie do nakazywania wierzycielom i dłużnikom dostarczenia wszelkich informacji niezbędnych do prowadzenia postępowań wyjaśniających w sprawie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych;
- c) uprawnienie do przeprowadzania w ramach postępowań wyjaśniających niezapowiedzianych kontroli na miejscu;
- d) uprawnienie do wydawania decyzji stwierdzających naruszenie niniejszego rozporządzenia i nakazujących dłużnikowi zapłatę odsetek za opóźnienia w płatnościach zgodnie z art. 5 lub nakazujących dłużnikowi zapłatę rekompensaty na rzecz wierzyciela zgodnie z art. 8 **bądź i jedno, i drugie**; [Popr. 71]
- e) uprawnienie do nakładania kar pieniężnych i innych kar lub wszczynania postępowania w sprawie nałożenia kar pieniężnych i innych kar na podmioty odpowiedzialne za naruszenie oraz do stosowania wobec tych podmiotów środków tymczasowych;
- f) uprawnienie do żądania od dłużnika zaprzestania danego naruszenia;
- g) uprawnienie do publikowania swoich decyzji, o których mowa w lit. d), e) i f).

Komisja ocenia, jak organy egzekwowania prawa wykonują wszystkie zadania powierzone im na mocy niniejszego rozporządzenia. [Popr. 72]

2. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar nakładanych w przypadku naruszeń niniejszego rozporządzenia i stosują wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić ich wykonanie. Przewidziane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

3. **[Bez zbędnej zwłoki, a w każdym razie nie później niż po 12 miesiącach od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]** państwa członkowskie ~~do dnia...~~ ~~r./niezwłocznie~~ powiadamiają Komisję o tych przepisach i środkach, a następnie niezwłocznie powiadamiają ją o wszelkich zmianach mających wpływ na te przepisy. [Popr. 73]

Artykuł 15

Skargi i poufność

1. Wierzyciele mogą wnosić skargi do organu egzekwowania prawa w państwie członkowskim, w którym ci wierzyciele mają siedzibę lub miejsce zamieszkania, albo do organu egzekwowania prawa w państwie członkowskim, w którym siedzibę lub miejsce zamieszkania ma dłużnik. Organ egzekwowania prawa, do którego została wniesiona skarga, musi być właściwy do egzekwowania niniejszego rozporządzenia.

2. Organizacje oficjalnie uznane za reprezentujące wierzycieli lub organizacje mające uzasadniony interes w reprezentowaniu przedsiębiorstw mają prawo do wniesienia skargi do organów egzekwowania prawa, o których mowa w art. 13, na wniosek swojego członka lub swoich członków lub, w stosownych przypadkach, na wniosek członka lub członków organizacji, które zrzeszają, jeżeli członkowie ci uważają, że są dotknięci naruszeniem niniejszego rozporządzenia.

3. ~~Na wniosek skarżącego~~ Organ egzekwowania prawa zobowiązany jest podjąć działania niezbędne do zapewnienia należytej ochrony tożsamości skarżącego. Skarżący ~~określa~~ **może złożyć skargę do organu egzekwowania prawa anonimowo lub podać** wszystkie informacje, w odniesieniu do których wnosi o poufne traktowanie. [Popr. 74]
4. Organ egzekwowania prawa, do którego wniesiono skargę, w ~~rozsądnym~~ terminie **30 dni** od otrzymania skargi informuje skarżącego o działaniach, które zamierza podjąć w związku z tą skargą. [Popr. 75]
5. W przypadku gdy organ egzekwowania prawa uzna, że podstawy do podjęcia działań w związku ze skargą są niewystarczające, informuje on skarżącego o przyczynach tej decyzji w ~~rozsądnym~~ terminie **30 dni** od otrzymania skargi. [Popr. 76]
6. W przypadku gdy organ egzekwowania prawa uzna, że podstawy do podjęcia działań w związku ze skargą są wystarczające, organ ten wszczyna, prowadzi i kończy postępowanie wyjaśniające dotyczące skargi w ~~rozsądnym~~ terminie **90 dni od otrzymania skargi**. [Popr. 77]
7. W przypadku, gdy organ egzekwowania prawa stwierdzi, że dłużnik naruszył niniejsze rozporządzenie, nakazuje dłużnikowi zaprzestania nielegalnej praktyki.
- 7a. Komisja udostępnia organom egzekwowania prawa w państwach członkowskich standardowy unijny formularz skargi.** [Popr. 78]

Artykuł 16

Alternatywne procedury rozstrzygnięcia sporów

1. Bez uszczerbku dla prawa wierzycieli do wnoszenia skarg zgodnie z art. 15 oraz dla obowiązków i uprawnień organów egzekwowania prawa określonych w art. 13, 14 i 15 państwa członkowskie zachęcają do dobrowolnego stosowania skutecznych i niezależnych alternatywnych mechanizmów rozwiązywania sporów w celu rozstrzygnięcia sporów między dłużnikami a wierzycielami. **Niezależnie od przepisów art. 5 ust. 3, art. 8 ust. 3 i art. 9 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia strony umowy mogą przystąpić do negocjacji w celu osiągnięcia ugody w sprawie długów, które są przedmiotem sporu.** [Popr. 79]
2. Alternatywne mechanizmy rozwiązywania sporów dotyczących opóźnień w płatnościach stanowią zachętę dla stron sporu do samodzielnego znalezienia rozwiązania oraz są szybkie, skuteczne i opłacalne, a jednocześnie zapewniają zachowanie pewności i zaufania między stronami.

Artykuł 16a

Obowiązki sprawozdawcze

1. **Instytucje zamawiające, o których mowa w art. 2 ust. 1 dyrektywy 2014/24/UE, składają roczne sprawozdania dotyczące ich praktyk płatniczych.**
2. **Obowiązki sprawozdawcze, o których mowa w ust. 1, obejmują:**
- a) **kwoty w EUR uiszczone:**
- **1–30 dni po terminie, o którym mowa w art. 3 niniejszego rozporządzenia;**
  - **31–60 dni po terminie, o którym mowa w art. 3 niniejszego rozporządzenia;**
  - **61–90 dni po terminie, o którym mowa w art. 3 niniejszego rozporządzenia;**
  - **ponad 90 dni po terminie, o którym mowa w art. 3 niniejszego rozporządzenia;**
- b) **średni czas, który upływa do zapłaty faktury.**
3. **Instytucje zamawiające składają sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w formie elektronicznej organowi egzekwowania prawa w danym państwie członkowskim, o którym to organie mowa w art. 13, i sprawozdanie to jest dostępne publicznie.** [Popr. 80]

Artykuł 17

Narzędzia cyfrowe, zarządzanie wierzytelnościami i szkolenia z zakresu wiedzy finansowej

1. W miarę możliwości państwa członkowskie wykorzystują narzędzia cyfrowe w celu skutecznego egzekwowania niniejszego rozporządzenia.
2. Państwa członkowskie zapewniają małym i średnim przedsiębiorstwom dostępność i możliwość korzystania z narzędzi zarządzania **fakturami i wierzytelnościami, w tym korzystania z usług faktoringu i podobnych usług finansowych, a także ze** szkoleń z zakresu wiedzy finansowej **i wszelkich innych inicjatyw ukierunkowanych na zwalczanie problemu opóźnień w płatnościach**, w tym dotyczących korzystania z narzędzi cyfrowych w celu terminowego dokonywania płatności. [Popr. 81]

Artykuł 17a

Europejskie Centrum Monitorowania Opóźnień w Płatnościach

1. Do dnia ... [Urząd Publikacji: data rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia] r. Komisja ustanawia Centrum Monitorowania Opóźnień w Płatnościach („Centrum”).
2. Centrum monitoruje praktyki płatnicze i opóźnienia w płatnościach w Unii, aby gromadzić i udostępniać wiedzę fachową i najlepsze praktyki oraz wskazywać potencjalnie szkodliwe praktyki, a także monitoruje skuteczność wykonywania zadań przez organy egzekwowania prawa z myślą o przekazywaniu Komisji porad i wiedzy fachowej na temat ewolucji praktyk płatniczych i opóźnień w płatnościach.
3. Państwa członkowskie przekazują Centrum:
  - a) wykazy towarów i usług objętych procedurą przyjęcia lub weryfikacji określoną w art. 3 ust. 2;
  - b) zagregowane dane zawierające informacje, o których mowa w art. 13 ust. 3a, art. 14 ust. 1 i 2 oraz art. 16a ust. 3;
  - c) informacje dotyczące organów egzekwowania prawa, liczby skarg i dochodzeń oraz podjętych środków.
4. Centrum wydaje roczne sprawozdania, opinie i pisemne uwagi związane z wykonywaniem niniejszego rozporządzenia, obejmujące ocenę i wytyczne dotyczące skutecznego egzekwowania niniejszego rozporządzenia.
5. Centrum przewodniczy Komisja, a w jego skład wchodzi przedstawiciele odpowiednich ekspertów i zainteresowanych stron. Skład zarządu zapewnia zrównoważoną reprezentację wszystkich zainteresowanych stron. [Popr. 82]

Artykuł 17b

Zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 1896/2006

W rozporządzeniu (WE) nr 1896/2006 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:
  - a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Pozew wnosi się drogą elektroniczną.”;
  - b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Pozew musi być podpisany elektronicznie zgodnie z art. [2 ust. 2] rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym. Podpis taki jest uznawany w państwie członkowskim wydania bez nakładania dodatkowych wymogów. Państwa członkowskie wprowadzają alternatywne systemy komunikacji elektronicznej, które umożliwiają bezpieczną identyfikację użytkowników. W takim przypadku podpis elektroniczny nie jest wymagany.”;

2) art. 12 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli spełnione są warunki określone w art. 8, sąd w terminie 14 dni od wniesienia pozwu wydaje europejski nakaz zapłaty, korzystając z formularza E określonego w załączniku V. Przy obliczaniu terminu 14 dni nie uwzględnia się czasu, który powód poświęcił na uzupełnienie, poprawienie lub zmianę pozwu.”;

3) art. 16 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Sprzeciw musi zostać wysłany w terminie 14 dni od daty doręczenia pozwanemu nakazu zapłaty.”.
[Popr. 83]

Artykuł 17c

Zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 861/2007

W rozporządzeniu (WE) nr 861/2007 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

„1. W terminie 14 dni od otrzymania odpowiedzi pozwanego lub powoda przekazanych w terminie przewidzianym w art. 5 ust. 3 lub 6 sąd wydaje orzeczenie lub postępuje w następujący sposób:

- a) wzywa strony do przekazania dalszych informacji dotyczących powództwa w określonym terminie nieprzekraczającym 14 dni;
- b) przeprowadza postępowanie dowodowe zgodnie z art. 9;
- c) wzywa strony na rozprawę, która ma odbyć się w terminie 14 dni od wezwania.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwa członkowskie wprowadzają alternatywne systemy komunikacji elektronicznej, które umożliwiają bezpieczną identyfikację użytkowników. W takim przypadku podpis elektroniczny nie jest wymagany.”;

2) w art. 13 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4a. Od 1 stycznia 2027 r. dokumenty, o których mowa w art. 5 ust. 2 i 6, oraz orzeczenia wydane zgodnie z art. 7 są doręczane drogą elektroniczną. Doręczenie poświadcza się potwierdzeniem odbioru, w którym podaje się datę odbioru. Wszelka korespondencja inna niż ta, o której mowa w ust. 1, pomiędzy sądem a stronami lub innymi osobami biorącymi udział w postępowaniu przekazywana jest drogą elektroniczną za potwierdzeniem odbioru. Do 1 stycznia 2027 r. państwa członkowskie zapewniają niezbędne w tym celu środki techniczne.”;

3) art. 18 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Termin na złożenie wniosku o ponowne zbadanie orzeczenia wynosi 14 dni. Jego bieg rozpoczyna się w dniu, w którym pozwany faktycznie zapoznał się z treścią orzeczenia i był w stanie podjąć odpowiednie działania, nie później jednak niż w dniu zastosowania pierwszego środka egzekucyjnego, w wyniku którego pozwany utracił w całości lub części możliwość dysponowania swoim majątkiem. Wykluczone jest przedłużenie tego terminu.”.
[Popr. 84]

Artykuł 18

Sprawozdanie

Do dnia [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę przypadającą cztery lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r., a następnie co trzy lata Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat stosowania niniejszego rozporządzenia. [Popr. 85]

W sprawozdaniu ocenia się następujące elementy:

- a) wpływ zakresu określonego w art. 1, w tym wpływ na konkretne sektory i konkretne modele biznesowe;
- b) wpływ wdrożonych środków, w szczególności dotyczących terminów płatności określonych w art. 3, na wzrost przepływów pieniężnych i płynności na rynku;

- c) skuteczność organów egzekwowania prawa zgodnie z art. 13, 14 i 15;
- d) potencjalne korzyści pod względem skrócenia terminów płatności na rynku wynikające z wprowadzenia ogólnounijnego fakturowania elektronicznego. [Popr. 86]

Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania, w tym informacje dotyczące dochodzeń, kontroli, decyzji, postępowań i publikacji organów egzekwowania prawa, o których mowa w art. 14 ust. 1. [Popr. 87]

Sprawozdanie zawiera ocenę wpływu niniejszego rozporządzenia na transakcje handlowe oraz wpływu europejskiego Centrum Monitorowania Opóźnień w Płatnościach na śledzenie praktyk opóźniania płatności w UE. [Popr. 88]

W razie konieczności i w stosownych przypadkach do sprawozdania załącza się odpowiedni wniosek ustawodawczy. [Popr. 89]

Artykuł 19

Uchylenie

Dyrektywa 2011/7/UE traci moc.

Od dnia [data rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia] r. do dnia [24 miesiące po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] r. rozporządzenie ma jednak nadal zastosowanie do sytuacji, w których dłużnikami są mikrojednostki, o których mowa w art. 3 ust. 1 dyrektywy 2013/34/UE, lub osoby prowadzące działalność na własny rachunek. [Popr. 90]

Odesłania do uchylonej dyrektywy traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 20

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę przypadającą ~~12~~**18** miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r., **z zastrzeżeniem art. 19 akapit drugi.** [Popr. 91]
3. Transakcje handlowe realizowane po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia podlegają przepisom niniejszego rozporządzenia, w tym w przypadku, gdy umowa, na podstawie której realizuje się te transakcje, została zawarta przed tą datą.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ... dnia.... r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący